

Saksfremlegg**Tertialrapport 2. tertial 2026****Sakens gang:****Utvalgssaknr: Møtedato: Utvalgets navn:**

13/26	12.10.2026	Melhus eldreråd
10/26	12.10.2026	Råd for personer med funksjonsnedsettelse
46/26	14.10.2026	Utvalg for helse, oppvekst og kultur
38/26	15.10.2026	Utvalg for teknikk og miljø
82/26	20.10.2026	Formannskapet
	21.10.2026	Melhus Ungdomsråd
	27.10.2026	Kommunestyret

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapporten for 2. tertial 2026 til orientering.
2. Kommunestyret tar finansrapporten for 2. tertial 2026 til orientering.
3. Kommunestyret tar oppfølging av vedtak pr. 2. tertial 2026 til orientering.
4. Kommunestyret vedtar følgende korrigeringer av driftsbudsjettet:

Tabell 1 Budsjettendringer på rammeområder, beløp i 1000 kr

	Endret ramme
11 Sentraladministrasjonen	
12 Oppvekst og kultur	
13 Helse og velferd	
14 Plan og utvikling	
15 Plan og utvikling selvkost	
16 Virksomheter utenom kommunen	440
17 Overordnede inntekter og utgifter	
Disposisjonsfond	-440
Sum	0

5. Kommunestyret vedtar følgende endringer på investeringsbudsjettet:

Tabell 2. Budsjettendringer på portefølje, beløp i 1000 kr.

	Endret ramme
Andre investeringer	10.403
Selvkost	-9.593
Miljøpakken	-10.101
Sum	-9.291

Tabell 3. Budsjettendring forskriftsskjema, beløp i 1000 kr

	Utgiftsendring	Finansiering
Investeringer i varige driftsmidler	9.291	
Kompensasjon for merverdiavgift		-94
Tilskudd fra andre		20.591
Bruk av lån		-12.874
Videreutlån	-30.000	
Bruk av lån til videreutlån		40.000
Mottatte avdrag på videreutlån		-12.000
Bruk av bundne investeringsfond		-56.331
Sum	-20.709	-20.709

6. Kommunestyret gir kommunedirektøren fullmakt til å gjennomføre de vedtatte budsjettkorrigeringene.

Nøkkeltall – prognose 2026

- Netto driftsresultat: –14,6 mill. kroner (7,6 mill. kroner svakere enn opprinnelig budsjett)
- Positivt budsjettavvik for tjenesteområdene: +4,3 mill. kroner
- Positivt budsjettavvik for finansområdet: +7,1 mill. kroner
- Økte pensjonskostnader: –10,6 mill. kroner
- Økt bruk av lån til investeringer: –12,9 mill. kroner
- Forventet utlån av startlån: 70 mill. kroner (mot budsjett på 40 mill. kroner)
- Forventet nytt låneopptak til startlån: 0 mill. kroner
- Prognose for avsetning til disposisjonsfond: –0,7 mill. kroner

Prognose for de økonomiske handlingsreglene:

- Netto driftsresultat: –0,73 prosent (måltall: 1,75 prosent)
- Gjeldsgrad: 102,2 prosent (måltall: 80 prosent)
- Disposisjonsfond: 4,7 prosent (måltall: 8 prosent, mangler 66,5 mill. kroner)

Sammendrag

Prognosen for 2026 viser at kommunen fortsatt er et stykke unna målene i de økonomiske handlingsreglene.

Netto driftsresultat er forventet å bli –14,6 millioner kroner, 7,6 mill. kroner svakere enn opprinnelig budsjettet. Det tilsvarer –0,73 prosent av brutto driftsinntekter, mens målet er 1,75 prosent.

Gjeldsgraden er anslått til 102,2 prosent, mot et mål på 80 prosent. Disposisjonsfondet er forventet å utgjøre 4,7 prosent av brutto driftsinntekter, mens målet er 8 prosent. Det mangler dermed om lag 66,5 millioner kroner for å nå ønsket nivå på fondet. Prognosen for netto avsetning til disposisjonsfond er –0,7 millioner kroner. Det betyr at kommunen samlet sett bruker av fondet.

Resultatet kan bli bedre enn prognosen

Prognosene bygger på enhetenes vurderinger av forventede inntekter og utgifter resten av året. Kommunedirektøren vurderer prognosene som meget defensive. Det kan bety at årsresultatet blir mellom 5 og 15 millioner kroner bedre enn dagens prognose.

En overordnet, matematisk fremskriving av lønnsutgiftene viser isolert sett et mulig forbedringspotensial på om lag 10–15 millioner kroner. Dette inngår i det samlede anslaget på 5–15 millioner kroner.

Anslagene er usikre. Kommunedirektøren legger dem derfor foreløpig ikke til grunn for en endring av årsprognosen. Et bedre resultat kan gi kommunen større økonomisk handlefrihet. Det er likevel fortsatt behov for omstilling og varige tiltak for å nå målene i handlingsreglene.

Positive budsjettavvik, men høyere pensjonskostnader

Tjenesteområdene melder samlet om et positivt budsjettavvik på 4,3 millioner kroner. Finansområdet forventer et positivt avvik på 7,1 millioner kroner. Samtidig ventes pensjonskostnadene å bli 10,6 millioner kroner høyere enn budsjettet.

Generelle driftsinntekter er forventet å bli om lag 1 468,9 millioner kroner, i tråd med revidert budsjett. Bedre likviditet og høyere rentenivå gir økte renteinntekter.

Renteutgiftene ventes å bli lavere enn budsjettet fordi kommunen hittil i år ikke har tatt opp nye lån. Samtidig er minimumsavdragene anslått å bli noe høyere enn lagt til grunn i revidert budsjett.

Ulik utvikling i tjenesteområdene

Sentraladministrasjonen forventer et mindreforbruk på drøye 3 millioner kroner. Hovedårsakene er vakante stillinger og lavere lønnsutgifter. Mindreforbruket innen IT og digital samhandling er i hovedsak midlertidig og gir derfor ikke en varig reduksjon i kostnadene.

Oppvekst og kultur har et positivt avvik på 0,66 millioner kroner etter andre tertial. Høyere refusjonsinntekter og lavere utgifter på enkelte områder veier opp for merforbruk til private barnehager og digitale løsninger. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til utgiftene til skoleskyss.

Helse og velferd styrer mot balanse. Det er likevel økonomisk risiko knyttet til BPA, avlastning for barn, sosialhjelp og kjøp av eksterne tjenester.

Plan og utvikling forventer et mindre mindreforbruk. Balansen oppnås blant annet gjennom vakante stillinger og begrensede innkjøp. Innsparingene skaper samtidig utfordringer innen renhold, vegdrift og vedlikehold og kan føre til høyere kostnader over tid.

Det foreslås også å øke overføringen til Melhus kirkelige fellesråd med 440 000 kroner for å korrigere manglende pris- og lønnsjustering. Økningen foreslås finansiert med disposisjonsfond.

Selvokstområdene: lavere aktivitet gir mindre inntekter

Innen selvkostområdene fører lavere aktivitet i byggenæringen til mindre inntekter fra byggesak og geodata.

For vann og avløp gjør en forskyvning av inntekter fra 2026 til 2025 at det blir vesentlig lavere inntekter. Dette påvirker netto driftsresultat negativt. Det vil ikke påvirke avsetning til disposisjonsfond da mindreinntekten dekkes opp med bruk av avbundne driftsfond.

50 færre årsverk

Antall faktiske årsverk er redusert fra 1 373,62 til 1 323,33. Det er en nedgang på 50,29 årsverk, eller 3,7 prosent fra 2025.

De største reduksjonene er innen helse og velferd og oppvekst og kultur. Utviklingen må ses i sammenheng med omstillingstiltak, vakante stillinger, endringer i behovet for tjenester og bruk av midlertidig bemanning.

Sykefraværet er redusert

Det samlede sykefraværet hittil i år er redusert fra 8,46 til 8,13 prosent. Korttidsfraværet har gått ned, mens langtidsfraværet er omtrent uendret.

Flere tjenesteområder har en positiv utvikling. Det er fortsatt utfordringer knyttet til langtidsfravær og arbeidsbelastning. Innen selvkostområdene har sykefraværet økt betydelig. Kommunen fortsetter arbeidet med systematisk oppfølging, tilrettelegging og forebyggende HMS-arbeid.

Over 100 investeringsprosjekter

Investeringsporteføljen omfatter over 100 prosjekter. Prognosen viser om lag 10 millioner kroner i økt bruk av lån til investeringer. Dette må ses i sammenheng med den høye gjeldsgraden og behovet for å begrense framtidige rente- og avdragsutgifter.

Rammen for videreutlån av startlån foreslås økt fra 40 til 70 millioner kroner. Utlånene finansieres med tilgjengelige bundne fondsmidler og mottatte avdrag. Forventet nytt låneopptak til startlån er derfor 0 kroner i 2026.

Kommunen benytter Framsikt for å utarbeide prognoser og skrive tekster som forklarer avvik, og tilrettelegge for å publisere på internett. Webrapporten inneholder mer detaljer fra kommunenes tjenesteområder og sentrale opplysninger og vurderinger om årsverk og sykefravær. Der ligger også finansrapporten og oppfølging av vedtak som egne meny punkt. [2. tertialrapport på nett kan leses her.](#)

Konsekvenser for økonomi

Forslagene i saken innebærer justering av opprinnelige budsjetter i tråd med forslag til reviderte budsjetter.

Konsekvenser for folkehelse

Tertialrapporten i seg selv har ingen direkte konsekvenser for folkehelsen. Eventuelle budsjettjusteringer kan påvirke tjenestetilbudet, noe som indirekte kan ha betydning.

Konsekvenser for klima og miljø

Saken har ingen direkte konsekvenser for klima og miljø. Eventuelle endringer i investeringsnivå eller prioriteringer kan påvirke dette indirekte.

Konsekvenser for arbeidsmiljø

Endringer i bemanning og ressursbruk kan ha konsekvenser for arbeidsbelastning og arbeidsmiljø i enkelte enheter. Dette følges opp gjennom ordinær drift og ledelse.

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at den økonomiske utviklingen etter andre tertial er håndterbar innenfor foreslåtte nye økonomiske rammer i forslag til nye reviderte budsjetter (drift og investering), med behov for enkelte justeringer i forhold til revidert budsjett for 2026.

Det foreslås derfor å vedta reviderte bevilgningsoversikter i tråd med fremlagte forslag, samt å ta tertialrapportens øvrige redegjørelser til orientering og etterretning.

Vedlegg

- 1 Webrapport i PDF - oppdatert

Andre dokumenter som ikke er vedlagt saken: